

BOG

OG SÅDAN BLEV DET (/BOEGER/OG-SADAN-BLEV-DET)

Af Maren Uthaug (/forfattere/maren-uthaug) (2013)

LÅN PÅ BIBLIOTEKET (HTTPS://BIBLIOTEK.DK/DA/SEARCH/WORK/?SEARCH_BLOCK_FORM=870970-

BASIS%3A50639878&FRAGMENT-CONTENT)

Log ind (/user/login?destination=/boeger/og-sadan-blev-det) for at anmelde

Facebook ([http://www.facebook.com/share.php?](http://www.facebook.com/share.php?u=http://litteratusiden.dk/boeger/og-sadan-blev-det&title=Og%20s%C3%A5dan%20blev%20det)

[u=http://litteratusiden.dk/boeger/og-sadan-blev-det&title=Og](http://litteratusiden.dk/boeger/og-sadan-blev-det&title=Og sådan blev det)

[sådan blev det](http://litteratusiden.dk/boeger/og-sadan-blev-det&title=Og sådan blev det))

Tweet ([https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/og-sadan-](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/og-sadan-blev-det&status=Og%20s%C3%A5dan%20blev%20det+http://litteratusiden.dk/boeger/og-sadan-blev-det)

[blev-det&status=Og sådan blev det+http://litteratusiden.dk/boeger/og-sadan-blev-det](https://twitter.com/intent/tweet?url=http://litteratusiden.dk/boeger/og-sadan-blev-det&status=Og sådan blev det+http://litteratusiden.dk/boeger/og-sadan-blev-det))

En ung pige tvinges væk fra sin samiske verden og skal nu vokse op i Sønderjylland. Hele livet føler hun sig fremmedgjort og tager derfor som voksen tilbage til barndommens land for at finde familie

TAGS:

FAMILIEN (/TAXONOMY/TERM/2968)

IDENTITET (/TAXONOMY/TERM/4706)

FREMMEGØRELSE (/TAXONOMY/TERM/3472)

SAMER (/TAXONOMY/TERM/9155)

HEMMELIGHEDER (/TAXONOMY/TERM/14215)

UDVANDRING (/TAXONOMY/TERM/10918)

HUMOR (/TAXONOMY/TERM/4563)

ANMELDELSE

16 sep.13

(/index.php/users/line-hoffgaard)

Af Line Hoffgaard (/index.php/users/line-hoffgaard)

Skribent

Tegneren Maren Uthaug har denne gang spidset blyanten for at berette om søgen efter rødder i sin fine og rørende debutroman.

Maren Uthaug er sædvanligvis kendt for sine sjove og underfundige tegninger med udgangspunkt i sit eget liv. Nu har hun begået en roman, som måske/måske ikke har referencer til forfatteren selv. Uthaug er nemlig selv halv norsk og halvt same ligesom hovedpersonen Risten.

I starten af 1970'erne tager norske Knut til Nordnorge for at studere samernes kultur, og her falder han for den uimodståelige og temperamentsfulde samekvinde Rittha. I 1974 får de pigen Risten, som vokser op i et miljø tæt på naturen og med mormorens overtroiske historier om de underjordiske og nordlyset, som kan snuppe én. Alt imens tegner den lille Risten sine omgivelser, drømme og frygt på papiret i barnlig lyksalighed.

Da Knut møder den danske kvinde Grethe, og Rittha samtidig frygter, at hendes barnløse og lettere sindssyge søster Ravna vil kidnappe Risten, arrangeres det, at Knut skal tage Risten med til Danmark. Forklaringen til Risten bliver, at de bare skal på sommerferie i en måned. Som 7-årig bosætter Risten sig således med Knut i Sønderjylland hos Grethe langt fra Nordnorge og Ristens samiske rødder. Al kontakt til moren og Nordnorge er

brudt.

Grethe, en bundsolid kvinde med kommunefarvet pagehår, huser bådflygtninge i sin kælder. Hun er lykkelig for Risten og tager hende til sig som sin egen. Meget symbolsk får Risten ændret sit navn til Kirsten på foranledning af Grethe, som også foreslår, at Kirsten kan kalde hende mor. Knut – den store kulturforsker – ser blot til, mens Kirstens kultur og rødder langsomt udviskes.

Blandt flygtningene i kælderen er der en dreng, som kommer til at hedde Niels – igen Grethes påfund. Niels og Kirsten danner et ubrydeligt venskab, og i baghavens skur garderer de sig mod de underjordiske med hjælp fra sølvgenstande og den religiøse missionær blandt samerne Læstadius' besværgelser, som mormoren lærte Kirsten/Risten.

Maren Uthaug debutroman er en velfortalt og original fortælling om tro, identitet og søgen efter rødder fortalt i en sørgmunter tone, så det både berører og underholder. Uthaug forstår at portrættere sine personer, så de hverken fremstår gode eller onde. Alle har de deres "sider", og deres væsen indfanges i de små detaljer og handlinger. Man kan for eksempel hurtigt fornemme Grethes facon og se hende for sig, når hun chokeres over, at Kirsten som voksen ikke ejer to ens kopper. Men så tager Grethe da bare et komplet sæt med næste gang de er på besøg - til at servere sandkagen på! Eller Knut, som har noget med maven og derfor går og gasser sig og ja forpasser sig, når det bliver en smule konfliktfyldt. Eller den pubertære Niels, der gemmer sig bag forhænget og ser på, mens Knut river den af og bagefter tørrer sine hænder og dertilhørende i Grethes håndklæde til ansigtet.

På menneskeklog vis udfolder Uthaug det stille barns univers i et sprog, som mest af alt er nøgternt og beskrivende – en stil, der minder om samernes hårdføre livsstil. Titlen 'Og sådan blev det' siger det egentlig meget godt. Ikke så meget flæben eller slinger i valsen der. Af samme grund bliver historien heller aldrig (selv)medlidende. På trods af Grethe og Knuts velmenende forældreskab fornemmer man, at Risten er et misforstået barn, som ikke rigtig får afløb for sine følelser. Ingen, hverken børn eller voksne, udtrykker, hvad de i virkeligheden føler. Så Kirsten tegner sine inderste tanker på papiret i stedet eller deler dem med Niels i baghavens skur.

Og der er mere til historien. Romanen springer skiftevis frem og tilbage i tiden mellem Kirstens barndom og 2007, hvor hun er en voksen kvinde med en lille søn kaldet Rod. Kirsten beslutter sig for at opsøge sin mor, hun ikke har set i tyve år. En rejse til Nordnorge, som slet ikke bliver, som hun forventede.

Uthaug er ikke kun dygtig til at tegne, hun kan saftsuseme også skrive, så man holdes fanget og ikke kan undgå at blive smittet af Ristens univers. Jeg kan næsten ikke vente med at høre mere fra Uthaug!

Originally published by Line Hoffgaard, Litteratursiden.

ANALYSE

BOGDETALJER

Andre bøger af Maren Uthaug

